

i Udvalgets Flertal, og jeg tror ogsaa, jeg tør sige, helt forstelligt fra det, der raader hos Flertallet i denne Sag. Med disse faa Endringer skal jeg i alt Fald foreløbig slutte, idet jeg ogsaa vil lægge et anbefalende Ord ind for dette Lovforslag, der, som jeg har søgt at paavise, er af stor Betydning for Samfundet og Samfundsforholdenes fremtidige rette Udvikling. Jeg mener, at det i det hele taget ved al social Lovgivning gælder om at tage Sigte paa, at den kan blive betryggende for Fremtiden og føre Udviklingen i et efter vor Mening heldigt Spor.

Landbrugsministeren (Sehested):

Efter at forstellige ærede Medlemmer af Udvalget have haft Lejlighed til at præcisere de forstellige Afstigninger og Standpunter inden for Udvalget og at motivere de i Betænkningen stillede Endringsforslag, skal jeg nu angive min Stilling til de forstellige Endringsforslag, idet jeg kun forudstiller den Bemærkning, at den Behandling, som det ærede Udvalg har givet dette Lovforslag, forekommer mig at være en saadan, at Udfigterne til at føre et Lovarbejde til Afslutning paa dette Omraade ere væsentlig lyser end, da vi vare samlede til første Behandling af dette Lovforslag. Mod de første fire Endringsforslag har jeg ikke noget at erindre. Jeg kommer derefter til Endringsforslag under Nr. 5, som turde være af en meget indgribende Betydning, skønt det ser ret uskyldigt ud. Dette Endringsforslag gaar jo ud paa at bestemme den Sums Størrelse, som vedkommende Landarbejder skal være i Besiddelse af for at nyde de Begunstigelser, som bydes ham ved Loven, til en Tiendedel af Ejendommens Værdi, medens Regeringens og Mindretallets Forslag i Kommissionen gik ud paa, at han maatte eje mindst en Femtedel af denne Værdi. Ved første Behandling af Lovforslaget havde jeg allerede Lejlighed til at udtale, at man efter min Mening vilde staa sig bedst ved til en Begyndelse at forlange ret betydeligt af den Landarbejder, som skulde erhverve sig et saadant Hus, senere kunde man da, naar det havde vist sig, at Sagen gik fremad, altid lempe derpaa. Hele Udvalget er imidlertid enigt om, at det vil være vanstelig at stille saa store Fordringer, og mener navnlig, at der i de første Aar kun vil være meget faa Landarbejdere, som kunne opfylde denne strengere Fordring. Jeg tror nu, som jeg ogsaa udtalte ved første Behandling, at man netop vilde staa sig ved, at der ikke var alt for mange Landarbejdere, som straks vare rede til at træde ind i disse Huse. Naar man

vil foretage en saadan Reform, som den, der tilsigtes ved dette Lovforslag, er det af meget stor Betydning, at Reformationen startes paa en heldig Maade. Jeg tror, at naar man vil lukke Døren op for et Eldorado som det, der her skal aabnes for, vil man gøre ret i først at aabne Døren paa Klem og lade nogle enkelte slippe ind, og hvis disse da befinde sig vel der inde og bekræfte, at det virkelig er et Eldorado, de have fundet, kan man jo lukke Døren lidt højere op og lade nogle flere komme til. Men lukker man straks Døren højt op, og der saa viser sig at være Ulemper forbunden ved, hvad der er inden for, og at det ikke er saa dejligt, som man havde tænkt sig, vil det kunne bevirke, at den paatænkte Reform lider en ubodelig Skade. Man vil saa ikke kunne rette Fejlene senere, hvorimod man ved en Iempeligere Fremgangsmaade sikrere naar det MaaL, man sigter efter. Jeg tror derfor, det vilde være heldigere, om man kunde finde en Form, hvorved man ikke lukkede Døren for højt op straks. Til § 4 er der stillet fire Endringsforslag, nemlig to af tvende Flertal og to af to forstellige Mindretal. Det første Flertal ønsker, at Maksimumsgrænsen for disse Lodder skal sættes noget op. Hensigten med at angive en Maksimumsstørrelse for disse Lodder er jo den, at Lodderne ikke maa være saa store, at den Mand, som sidder paa Lodden, udelukket skal være beskæftiget med at drive den, saa at han ikke kan tjene Penge ved Siden af ved at arbejde for andre. — Lodden maa altsaa ikke overskride et vist Maksimum — men paa den anden Side maa den heller ikke være saa lille, at der ikke kan holdes en å to Køer. To Køer er det, som hele Udvalget er enigt om, og jeg tror ogsaa, at det er rigtigst at stille derefter. Jeg mener derfor at kunne tiltræde Flertallets Endring, som vel ikke forekommer mig af væsentlig Betydning, men for mange Gnes Vedkommende vilde det være heldigt, at vi gaa op til 5 Tønder Land Mideldjord som foreslaaet. Af min Stilling til dette Flertallets Forslag vil fremgaa, at jeg ikke mener, at det er heldigt at gaa saa højt, som Mindretallet har foreslaaet, nemlig til 6 Tdr., idet jeg tror, at vi ved at gaa dertil, overskrider den Grænse, jeg nævnte, og som efter min Mening absolut maa fastholdes, hvis vi ikke ville komme for langt ud og tage altfor mange Spørgsmaal med op til Løsning under dette Lovforslags Behandling. — Med Hensyn til den nævnte Paragrafs Bestemmelse om, at der for de magre Jorders Vedkommende kan bortses noget fra det geometriske Areal's Størrelse, har Udvalget ogsaa delt sig i et Mindretal